

brata Martin, J. Lipchitz, Mallet-Stevens, Sabarots, ga. Roland-Manuel, pokojna ga. Marcel Sembat itd. Po raznih virih sestavil A. D.

Glosa. V 7.-8. številki «Doma in Sveta» lanskega leta je izšla ocena Župančičevega prevođa «Macbetha» s podpisom Marjana Doklerja. Vsa ta ocena in okolnosti okrog nje — razen kolikor se tičejo lista samega — so take vrste, da naša javnost ne more mirno in molče mimo nje. Nje kakovost naj se blago voli posneti iz naslednjih povsem nepristranskih in točnih podatkov: Razborit srednješolec z vedoželjnostjo, ki je tako velika kakor je neizbirčna, si želi ogle dati med nebrom drugoga tudi angleščino. Komaj si prisvoji najelementarnejše pojme, začuti navdahnjenje, da bi samega Shakespearea ne samo čital, marveč tudi prevajal. Usoda mu nakloni pod roke Nazorjev hrvatski prevod Macbetha, kupi še dotično reklamko, vzame v roke žepni Toussaint-Langenscheidtov slovar, in s pomočjo teh združenih moči nastane kmalu slovenski Macbeth. O le-tem sicer zgodovina molči in je mogoče, da bo sploh molčala. Pa dasi bi prevajalec storil bolje, ako bi bil vzel v roke slovensko slovnico, da ne bi grešil zoper njena najenostavnejša pravila, je vseeno njegov prevod Macbetha prvi v slovenskem jeziku (na to dejstvo se slovstveni zgodovinarji primerno opozarjajo). Nikdar počivajoča nesreča pa je nanesla, da je kmalu za tem izšel Župančičev prevod istega dela. Nadaljnje dejstvo je, da je prvi prevajalec — tedaj še srednješolski dijak! — napisal o Župančičevem prevodu svojo, zgoraj omenjeno oceno, ki pa je iz kateregakoli vzroka šele koncem lanskega leta ugledala luč sveta. Taka je zaenkrat geneza te ocene, ki so ob nje rojstvu ljudje prve ure strmeli, kakšen slovenski shakespeareznanski meteor je iznenada treščil med nje. Ko pa se je prva osuplost polegla, je žarko solnce pokazalo razočarancem povsem nepričakovano sliko: gigantskega Shakespearjevega duha in sveta se je lotil pritlikavček z rudimentarnim znanjem angleškega jezika ter s še manjšim poznanjem vsega, kar je Shakespeareja in Shakespearjevega. Vrhutega se ta mladi «recenzent», ki se ni niti toliko ur pečal z angleščino in Shakespearjem, kolikor sta se Župančič in njegov komentator, vseučiliški prof. dr. Kelemina, tako rekoč mesecev, osmeli z neverjetno drznim čelom dajati tema dvema lekciji o angleščini in Shakespearju, in to na način, kakor da sta omenjena dva pravcata nevedneža. — S tem bodi za silo označen temelj ocene. Sredstvi, sličnimi, kakor se jih je poslužil prvi naš Macbethov prevajalec, more in zna koncem koncev vsak pismen človek, ako ima za to potrebno predrznost in se ume posluževati besednjaka, s pomočjo čiško-albanskega, baskiško-malajskega, siouxško-zuluškega, papuansko-eskimoškega in še par sličnih slovarjev razrešiti tudi kvadraturu kroga. Taka geneza Doklerjeve ocene, njen temelj ter sredstva pač oproščajo vsakogar, da bi se le z besedo podrobneje bavil z njeno vsebino, pa tudi če bi avtorju dokazal, kako sam sebe krca po prstih z njo. —

Vse to je bilo potrebno povedati; potrebno ne toliko zaradi pisca «ocene», ki je še zelo mlad in očitno nepreračunljiv človek, marveč predvsem zaradi urednika, ki sprejema take stvari v svoj list. S priobčitvijo takih «kritik» ne diskreditira samo svojega lista v očeh vsega razsodnega občinstva, marveč ponižuje tudi celotno literarno delo na nivo brezpomembnega besedičenja. Zato mora zlasti danes, ko se neko naduto literarno analfabetstvo široko šopiri na vseh koncih in krajih, vsaj resna literarna revija strogo ločiti zrnje od plevla, literano šušmarstvo od umetniško pomembnih del. In to poslednje so vsekakor Župančičevi prevodi Shakespearja!

A. M. E.